

Hospodářský vývoj Zlínského kraje ve 2. čtvrtletí 2024

OBYVATELSTVO

Dle předběžných výsledků žilo k 30. 6. 2024 ve Zlínském kraji 579 046 obyvatel, tj. 5,3 % republikové populace. Během prvních šesti měsíců letošního roku se **snížil počet obyvatel** o 1 698 osob, v relativním vyjádření na 1 000 obyvatel středního stavu o 5,9 ‰. Za danou hodnotou stála jak záporná přirozená měna s poklesem 1 019 obyvatel, tak převaha vystěhovalých nad přistěhovalými o 679 osob. Celkový úbytek zaznamenala většina krajů Česka kromě Hl. m. Prahy a Středních Čech. Nejvyšší pokles obyvatelstva evidoval Karlovarský kraj (-13,3 ‰), z okresů Zlínského kraje Uherské Hradiště (-8,3 ‰).

Za první pololetí 2024 se v kraji živě narodilo 2 189 dětí s mírnou převahou chlapců (50,2 %). Ze živě narozených dětí bylo 41,4 % přivedeno mimo manželský svazek, což znamenalo mezikrajsky 3. nejnižší hodnotu po Hl. m. Praze a Jihomoravském kraji. Za shodné období zemřelo ve Zlínském kraji 3 208 osob, z nichž necelé tři čtvrtiny byly ve věku 70 let a více. Míra úmrtnosti činila 11,1 ‰ a byla mezikrajsky čtvrtou nejvyšší. Do Zlínského kraje se přistěhovalo 3 951 osob a vystěhovalo se z něj 4 630 obyvatel.

ZAMĚŠTNANCI a MZDY

Ve 2. čtvrtletí 2024 byl ve Zlínském kraji **průměrný evidenční počet zaměstnanců** přepočtený na plně zaměstnané (FTE, podle předběžných výsledků) 200,8 tis. osob. Územní třídění bylo provedeno podle místa skutečného pracoviště zaměstnanců tzv. „pracovištní metodou“. V porovnání se shodným obdobím 2023 klesl počet zaměstnanců o 0,7 %, což představovalo šestý nejvýraznější úbytek, přičemž o nejvíce zaměstnanců přišel meziročně Moravskoslezský kraj. Ve čtyřech krajích došlo k navýšení, nejvíce (1,9 %) v Hl. m. Praze.

Průměrná hrubá měsíční mzda činila v kraji 40 898 Kč (na přepočtené počty zaměstnanců) a meziročně se navýšila stejně jako republiková úroveň o 6,5 %. Nárůst průměrné hrubé měsíční mzdy nastal ve všech krajích, nejvyšší (8,1 %) v kraji Ústeckém a nejnižší (5,5 %) v Hl. m. Praze. Zlínskému kraji připadla pátá příčka. Vůči republikové průměrné mzdě 45 854 Kč zaostával plat zaměstnanců ve Zlínském kraji o 4 956 Kč a byl krajsky čtvrtý nejmenší. Nejnižší mzdy registrovali na Karlovarsku (39 031 Kč) a nejvíce pobírali lidé v Hl. m. Praze (56 144 Kč).

EKONOMICKÁ AKTIVITA a MÍRA NEZAMĚŠTNANOSTI

Ve 2. čtvrtletí 2024 pracovalo ve Zlínském kraji dle výsledků Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) v **hlavním zaměstnání** 274,3 tis. osob, z nichž převažovali z 55,0 % muži. **Další zaměstnání** uvedlo 9,9 tis. osob rovněž s převahou mužů (56,1 %). V rámci republikových výsledků taktéž převažovali v obou případech muži. **Míra ekonomické aktivity** (osob ve věku 15 let a více) činila v kraji 58,2 % a mezikrajsky byla čtvrtou nejnižší po krajích Olomouckém, Libereckém a Moravskoslezském. Nejvyšší míru ekonomické aktivity evidovala Praha (67,5 %). **Obecná míra nezaměstnanosti** dosahovala ve Zlínském kraji 2,2 % a vyskytovala se pod republikovým průměrem 2,5 %. V porovnání s ostatními krajími Česka se jednalo o pátou nejnižší míru v rozmezí hodnot od 0,9 % ve Středočeském kraji po 4,6 % v Ústeckém kraji.

NEZAMĚŠTNANOST

Na úřadech práce bylo ve Zlínském kraji k 30. 6. 2024 registrováno 11 229 **uchazečů o zaměstnání** a meziročně došlo k jejich nárůstu o 12,9 %. Navýšení evidovali ve všech krajích od 1,8 % v Hl. m. Praze po 19,7 % v Jihočeském kraji. **Podíl nezaměstnaných osob** v kraji činil 2,83 %, mezikrajsky pátý nejnižší podíl při republikovém průměru 3,61 %. Počet **volných pracovních míst v evidenci úřadu práce** činil 8 385 s meziročním snížením o 2,2 %. Celkem 705 míst bylo vhodných pro osoby se zdravotním postižením s propadem vůči shodnému období loňského roku o 12,4 %.

EKONOMICKÉ SUBJEKTY

K 30. 6. 2024 bylo v **registru ekonomických subjektů** evidováno 131 377 jednotek spadajících pod Zlínský kraj s podílem 4,7 % z celkového počtu 2,8 mil. subjektů v Česku. Nejvíce (37,7 %) jednotek spadalo pod okres Zlín, nejméně pod okres Kroměříž (15,6 %). Fyzické osoby měly 75,9% zastoupení (99 699 jednotek včetně zahraničních fyzických osob), právnické osoby představovaly 24,1 % (31 678 jednotek).

Podle klasifikace ekonomických činností CZ-NACE uvedlo 20,2 tis. subjektů v kraji jako hlavní činnost velkoobchod a maloobchod; opravy a údržbu motorových vozidel. Druhou nejpočetnější skupinu tvořil zpracovatelský průmysl (19,3 tis. jednotek), následovalo stavebnictví (17,0 tis. jednotek) a více jak 10 tis. jednotek se přihlásilo do kategorie profesní, vědecké a technické činnosti (15,3 tis. jednotek).

STAVEBNÍ POVOLENÍ

Dle předběžných údajů bylo za 1. až 2. čtvrtletí vydáno ve Zlínském kraji 1 965 **stavebních povolení** a meziročně se jejich počet navýšil o 3,3 %. Zlín se zařadil spolu s Karlovarským a Olomouckým krajem mezi tři regiony s nárůstem stavebních povolení, přičemž přírůstek Zlínského kraje byl nejvyšší. Nejvýraznější snížení zaregistroval Plzeňský kraj (-15,4 %). Z okresů Zlínského kraje došlo k poklesu vydaných povolení v Uherském Hradišti (-2,9 %), ve zbylých okresech evidovali nárůst, nejvíce v Kroměříži (12,0 %). Na bytové stavby připadlo 35,2 % povolení, na nebytové stavby 27,7 % a na inženýrské stavby 37,1 %.

Orientační hodnota staveb v kraji, na něž byla za první pololetí 2024 vydána stavební povolení, dosáhla částky 10,0 mld. Kč a proti shodnému období roku 2023 poklesla o 10,2 %. Mezikrajsky byly nejdražší stavby vyměřeny ve Středních Čechách (37,3 mld. Kč), na opačné straně žebříčku se nacházel Liberecký kraj (6,7 mld. Kč). Zlínský kraj evidoval čtvrtou nejnižší orientační hodnotu staveb. Průměrná hodnota na jedno stavební povolení činila 5,1 mil. Kč. V rámci kraje připadla nejnižší (3,9 mil. Kč) na okres Vsetín a nejvyšší (6,0 mil. Kč) na okres Kroměříž.

BYTOVÁ VÝSTAVBA

Proti 1. pololetí 2023 došlo dle předběžných výsledků ve Zlínském kraji k poklesu 4,0 % v **počtu zahájených bytů** a vůči republikovému snížení 4,9 % bylo podprůměrné. Jednalo se o nejmenší pokles z celkem devíti krajů, kde evidovali snížení v počtu zahájených bytů. Proti tomu nejvyšší nárůst registroval Plzeňský kraj (63,1 %). **Počet dokončených bytů** klesl ve Zlínském kraji meziročně o 6,7 % a z jedenácti krajů Česka, které registrovaly snížení, bylo čtvrté nejmenší. Nejvíce ubylo dokončených bytů na Moravskoslezsku (-23,9 %). Pokles nastal taktéž na republikové úrovni o 1,9 %. Nejvýraznější nárůst (65,0 %) počtu dokončených bytů registroval Olomoucký kraj. Z celkového počtu 741 dokončených bytů v kraji se 70,3 % z nich nacházelo **v nových rodinných domech** (521 jednotek). Na **nové bytové domy** připadlo 170 jednotek, tj. 22,9 %. Nové rodinné domy převažovaly v kraji rovněž u zahájených bytů, kde tvořily 64,8 % z celkového počtu 631 bytových jednotek a na výstavbu v nových bytových domech připadlo 73 jednotek, tj. 11,6 %. Mezi okresy Zlínského kraje se navýšil počet zahájených bytů v Kroměříži (101,3 %) a Uherském Hradišti (11,5 %), snížení nastalo v okresech Vsetín (-15,0 %) a Zlín (-36,7 %). U dokončených bytů vznikla přesně opačná situace, jejich pokles evidovaly okresy Kroměříž (-26,0 %) a Uherské Hradiště (-32,5 %), navýšení Vsetín (1,7 %) a Zlín (22,4 %).

ZEMĚDĚLSTVÍ

V 1. pololetí 2024 dosáhla **výroba masa ve Zlínském kraji** 4 410 t (bez drůbežího) v jatečné hmotnosti, což odpovídalo 3,2 % celorepublikové produkce. Stěžejní oblastí výroby masa se s podílem 20,3 % stal Jihočeský kraj (28 048 t jatečné hmotnosti). Proti shodnému období loňského roku výroba masa ve Zlínském kraji klesla o 3,5 %, proti tomu na republikové úrovni o 2,2 % vzrostla. Snížení evidovali rovněž v krajích Plzeňském, Královéhradeckém, Karlovarském a nejvýrazněji v Pardubickém (-4,8 %). Z krajů s nárůstem produkce registroval nejvyšší přírůstek Jihočeský kraj (8,0 %).

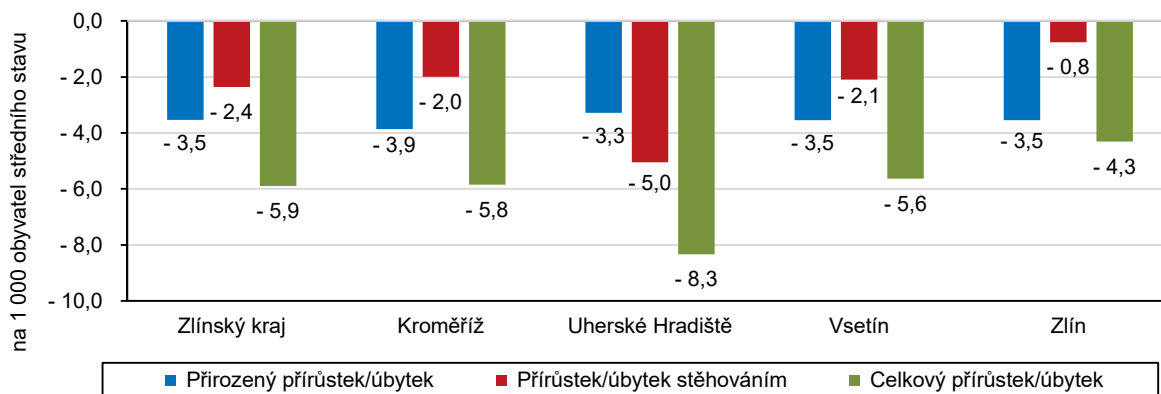
PRŮMYSL

Během prvních šesti měsíců letošního roku byl registrován ve Zlínském kraji **průměrný počet 176 průmyslových podniků** (subjektů se sídlem na území kraje se 100 a více zaměstnanci, dle předběžných údajů), v nichž pracoval **průměrný počet 49 430 zaměstnanců** (fyzických osob). **Průměrná hrubá měsíční mzda** činila 44 690 Kč a vůči celorepublikové částce 49 194 Kč byla podprůměrná. Mezi kraji se pohybovala mzda od 41 808 Kč na Karlovarsku po 63 519 Kč ve Středních Čechách. Meziročně vzrostla mzda ve všech krajích, ve Zlínském o 8,3 %, což odpovídalo republikové úrovni a čtvrtému nejvyššímu nárůstu mezi kraji Česka. Nejvíce vzrostly mzdy v kraji Středočeském (11,6 %), nejméně v Moravskoslezském (5,6 %).

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy se ve Zlínském kraji meziročně navýšily o 3,0 % na 116,9 mld. Kč. Na republikové úrovni došlo k navýšení o 0,5 % na 2 486,8 mld. Kč. Nejmenší tržby 25,9 mld. Kč i největší meziroční pokles 11,1 % evidoval Karlovarský kraj.

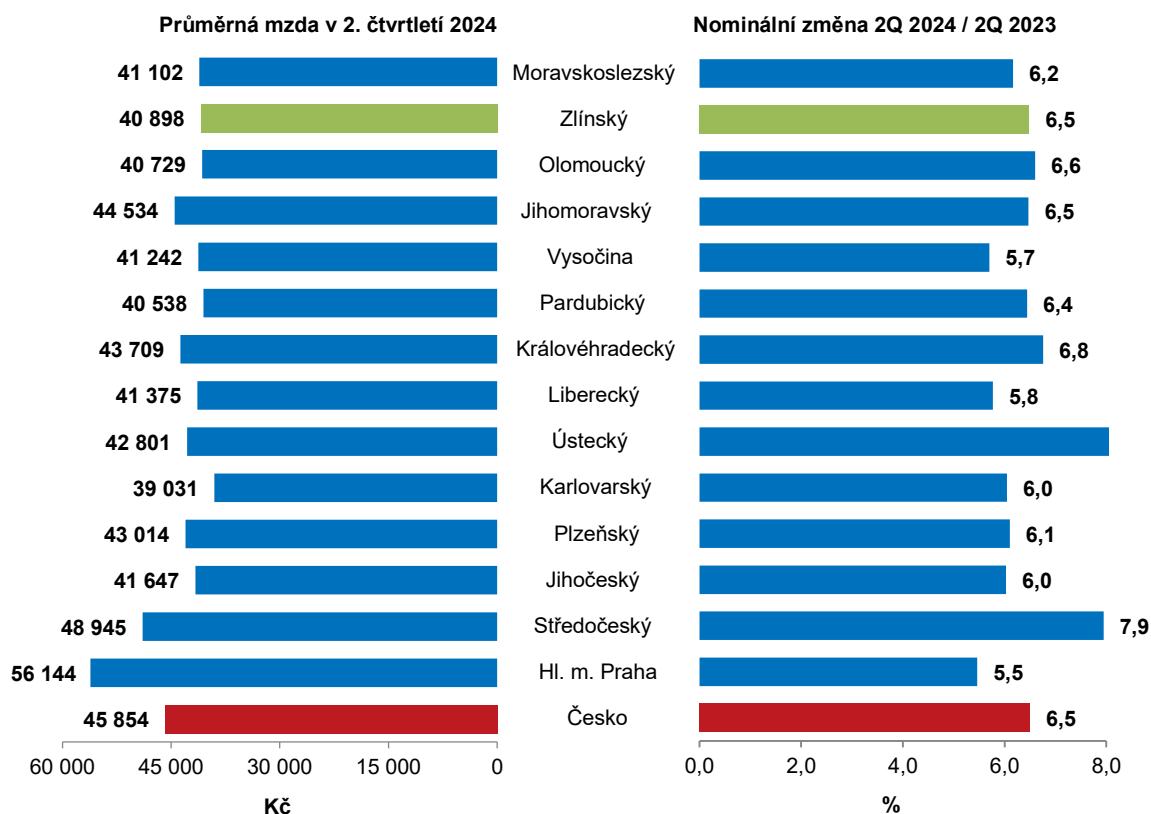
NÁVŠTĚVNOST V HROMADNÝCH UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍCH

Hromadná ubytovací zařízení Zlínského kraje navštívilo v 1. pololetí 2024 celkem 357,6 tis. **hostů**, z nichž nerezidenti tvořili 15,4 %. Meziročně se počet hostů navýšil o 2,2 %. Nejčastějšími návštěvníky byli obyvatelé Slovenska (21,0 tis.), Německa (6,7 tis.) a Polska (6,6 tis.). Celkový **počet přenocování** činil 922,1 tis. nocí. V porovnání s 1. pololetím 2023 počet přenocování klesl o 0,7 %. Na republikové úrovni došlo k navýšení jak počtu hostů (o 5,9 %), tak počtu přenocování (o 3,7 %). V mezikrajském porovnání zaznamenaly nejvyšší nárůst počtu hostů Hl. m. Praha a Jihočeský kraj (oba o 10,9 %), v krajích Ústeckém, Libereckém a Pardubickém došlo k jejich poklesu. Počet přenocování meziročně vzrostl v sedmi krajích, nejvíce v Hl. m. Praze (o 10,4 %). Sedm krajů registrovalo pokles, z nichž nejvýraznější nastal na Liberecku (-5,4 %).

Graf 1 Pohyb obyvatel ve Zlínském kraji a jeho okresech v 1. až 2. čtvrtletí 2024**Tab. 1 Podíl nezaměstnaných osob a pracovní místa v evidenci úřadu práce ve Zlínském kraji a jeho okresech k 30. 6. 2024**

Zdroj: MPSV

	Podíl nezaměstnaných osob v %		Pracovní místa v evidenci úřadu práce				Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce na 1 pracovní místo v evidenci úřadu práce	
			celkem		z toho pro osoby se zdravotním postižením		2024	2023
	2024	2023	2024	index 2024/2023	2024	index 2024/2023	2024	2023
Kraj celkem	2,83	2,48	8 385	97,8	705	87,6	1,3	1,2
v tom okresy:								
Kroměříž	2,84	2,67	943	95,2	157	75,5	2,1	1,9
Uherské Hradiště	2,85	2,58	1 691	99,1	144	86,7	1,6	1,5
Vsetín	3,53	3,01	1 778	77,1	59	44,0	2,0	1,3
Zlín	2,29	1,90	3 973	111,4	345	116,2	0,7	0,7

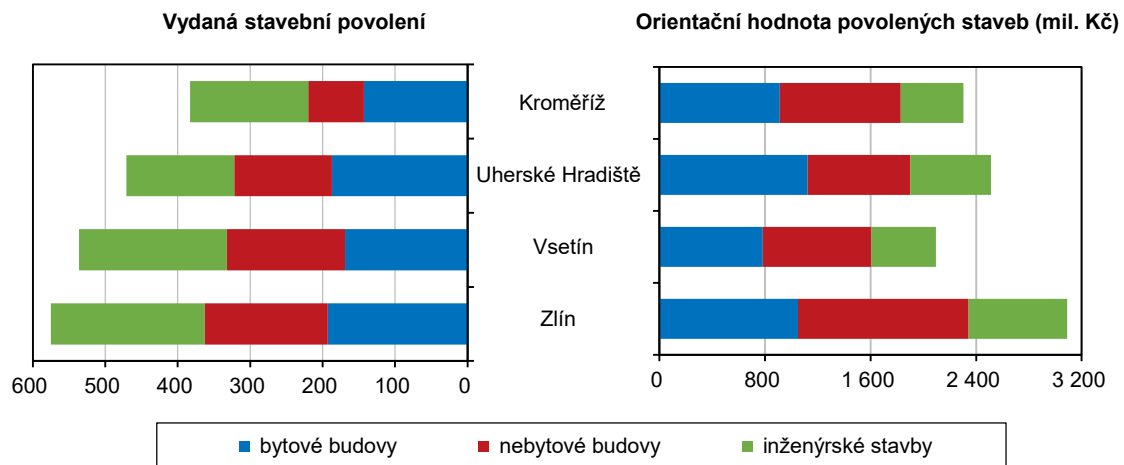
Graf 2 Průměrná hrubá měsíční mzda podle místa pracoviště v Česku a jeho krajích (osoby přečtené na plně zaměstnané, dle předběžných údajů)

Tab. 2 Bytová výstavba ve Zlínském kraji a jeho okresech v 1. až 2. čtvrtletí 2024

(předběžné údaje)

	Zahájené byty		Dokončené byty						
	celkem	index 2024/2023	celkem	index 2024/2023	v tom		z toho		
					nová výstavba	změny dokončených staveb	v nových rodinných domech	v nových bytových domech	v nebytových budovách
Zlínský kraj	631	96,0	741	93,3	691	50	521	170	6
v tom okresy:									
Kroměříž	157	201,3	74	74,0	69	5	69	-	2
Uherské Hradiště	175	111,5	181	67,5	166	15	148	18	-
Vsetín	125	85,0	175	101,7	163	12	142	21	3
Zlín	174	63,3	311	122,4	293	18	162	131	1

Graf 3 Vydaná stavební povolení podle druhu stavby a okresů ve Zlínském kraji v 1. až 2. čtvrtletí 2024

Graf 4 Hosté ubytování v hromadných ubytovacích zařízeních podle čtvrtletí ve Zlínském kraji

